

De klankwoorden op deze bladzijdes heb je eerder geleerd in groep 4, 5 en 6.
Ze staan nu niet meer op aparte uitlegkaarten.

K0

drie of meer
medeklinkers
achter elkaar

K1

de **strip**
de **sprinten**
de **splinter**
de **splitsen**

de **korst**
het **kortst**
de **kunst**
de **tandarts**
de **helft**
het **marktplein**
de **herfststorm**
de **angstschreeuw**

woorden met
sch en **schr**

K2

schitterend
schaatsen
beschadigen
de **verschillen**

het **schrikkeljaar**
de **schroeven**
het **schriftje**
schrikken
schrijven
schreeuwen
schrappen
schroeien

woorden met
ng en **nk**

K3

de **vingers**
het **jongetje**
de **zangeres**
de **koningin**

links
bedanken
het **kettinkje**
de **sprinkhaan**
hinkelen
ondanks
de **wenkbrauw**
het **enkelvoud**

woorden met
aai, **oei** en **ooi**

K4

de pape**gaa**i
zwaaien
gras **zaai**en
een **saa**ie film

de **roe**iboot
groeien
de **koe**ien
de vogel**ooi**
strooien
de **moo**ie dag
de **oo**ievaar

woorden met
eer, eur en oor

K7

eerlijk
verkeerd
de beheersing
kamperen

de voordeur
de bekeuring
gebeuren

de oorzaak
noordelijk
de toren
bevoren

woorden met
kleeletters (met l)

K8

de knotwilg
de regenwolk
de karnemelk
de draaikolk

de zelfbediening
de golfslag
het elftal
de volgorde
de filmzaal
de palmboom
behulpzaam
het schelpdier

woorden met
kleeletters (met r)

K8

het beeldscherm
de regenworm
het onderwerp
vlijmscherp

de verfkwast
korfbal
zorgvuldig
het bergdorp
het werkwoord
de merknaam
de armband
de alarmfase

woorden met
eeuw, ieuw en uw

K9

de leeuw
de zeemeeuw
sneeuwen
eeuwige

nieuwe
nieuwsgierig
benieuwd

ik duw
uw jas
zenuwachtig
afschuwelijk

woorden met een stomme e

Een *stomme e* klinkt als /u/. De klemtoon valt nooit op een stomme e.
Na een stomme e schrijf je geen dubbele medeklinker:
het begin, de tekening, knutselen, de wandelaar, de begeleiding.

Verkleinwoorden en veel bijvoeglijke naamwoorden eindigen op een stomme e:
het hondje, het karretje; een rode fiets, de geraspte kaas.

Eindigt een woord op een stomme e? Het meervoud schrijf je niet met ~s,
maar met ~s: *raampjes, garages, files, machines, beloftes.*
Sommige woorden op ~e hebben (ook) een meervoud op ~n:
getuige – getuigen, belofte – beloftes of beloften.

Woorden op ~elijk, ~eloos en ~erig zijn geen samenstellingen. Daar gelden
de regels voor samenstellingen dus niet voor. Voor de stukjes *lijk, loos* en *rig*
schrijf je dus geen extra n: *plaatselijk, machteloos, slaperig.*
De woorden in de derde kolom van de woordenpagina hebben een stomme e in
het midden. Onthoud die woorden.

de sleutel

woorden op ~e

de boete	-	de boetes
de file	-	de files
het ritme	-	de ritmes
de lawine	-	de lawines
de pauze	-	de pauzes
de etage	-	de etages
het horloge	-	de horloges
de controle	-	de controles
de belofte	-	de beloftes
		of: de beloften
de invalide	-	de invaliden

vrouwelijke woorden op ~e

de studente
de assistente
de echtgenote
de logopediste

een stomme e aan het
eind van de lettergreep

het beton
het cement
de legenda
het menu
de reclame
de seconde
het skelet
terug

de eieren
knikken
de wandeling
de verandering
de tekenaar
dagelijks
hartelijk
zorgeloos

Onthoud deze woorden
met een stomme e:

de ooievaar
de nachtegaal
de papegaai
de wielenaar
de dromedaris
de hagedis
de pissebed
het madeliefje
de bruidegom
de burgemeester
de elleboog
de ommekeer
de ledematen
de dageraad
van marspein
de omelet
tegemeet

K10-b

achtervoegsels: vaste stukjes achteraan (zelfstandige naamwoorden)

Veel zelfstandige naamwoorden eindigen op een *achtervoegsel* (een vast stukje achteraan). Zo'n woord is *geen* samenstelling.

Woorden op *~er*, *~aar*, *~eur*, *~ier* en *~ist* horen bij mensen en beroepen. Soms wordt bij vrouwen de vrouwelijke vorm (bijvoorbeeld op *~es*, *~in*, *~ster*, *~e*, *~iste*, *~euse* of *~ice*) gebruikt, maar lang niet altijd: *de directeur* is vaak een vrouw.

Veel zelfstandige naamwoorden met achtervoegsels zijn afgeleid van werkwoorden: *verrassen* – *verrassing*, *voeden* – *voedsel*, *noteren* – *notitie*. Andere zelfstandige naamwoorden zijn afgeleid van bijvoeglijke naamwoorden: *beleefd* – *beleefdheid*, *hoog* – *hoogte*, *actief* – *activiteit*.

Het meervoud van woorden op *~heid* eindigt op *~heden*: *hoeveelheden*. Het meervoud van woorden op *~te*, *~atie*, *~itie*, *~utie* en *~tie* schrijf je gewoon met *~s*. Bij de uitspraak is immers geen verwarring mogelijk: *lengtes*, *prestaties*, *notities*, *vakanties*.

Onthoud: *elektriciteit* – Je hoort /k/, je schrijft *k*.
verrassing – Je schrijft twee *r*'s en twee *s*'en.
grootte, *breedte* – Je schrijft *groot* + *te* en *breed* + *te*.

de bakker

de buiging

de politie

~er, ~aar, ~eur, ~ier en ~ist

de bakker
de loodgieter
de tekenaar
de directeur
de koerier
de toerist
de machinist

vrouwelijke woorden

de zangeres
de vriendin
de toneelspeelster
de studente
de pianiste
de regisseuse
de actrice

~ing en ~heid

de buiging
de vergissing
de verrassing
de gezondheid
de beleefdheid
de gastvrijheid

~te, ~sel en ~isme

de grootte
de breedte
het zaagsel
het voedsel
het toerisme
het egoïsme
het vandalisme

~teit en ~iteit

de puberteit
de specialiteit

~atie, ~itie en ~utie

de illustratie
de combinatie
de politie
de expeditie
de revolutie
de contributie

~tie en ~ctie

de vakantie
de advertentie
de reactie
de selectie

woorden met de klank /j/ of /w/ die niet geschreven wordt

Soms staat na de **i** een andere klinker, zoals een **aa**, **a**, **ee**, **oo**, **o** of **u**.
 Dan hoor je vaak de klank /j/. Die **j** schrijf je niet:
liniaal, piano, dieet, viool, stadion, biologisch, podium.
 Na de **i** kan ook een tweetekenklank komen: *kampioen, serieus.*

Soms hoor je de klank /j/ goed, en de **i** (bijna) niet:
sociaal, speciale, officieel, milieu.

Ook tussen de **e** en een volgende klinker hoor je soms de klank /j/:
oceaan, ideaal, theater, museum.

Soms staat na de **u** de klinker **ee** of **e**. Dan hoor je vaak de klank /w/.
 In woorden als *eventueel, individueel* en *individuele* schrijf je de **w** niet.
 Maar in de woorden *fluweel* en *juwelen* schrijf je de **w** wel.

In woorden als *station* en *(inter)nationaal* hoor je /tsj/ of /sj/. Je schrijft **ti**.

een liniaal

het theater

het station

i + klinker

de liniaal
de indiaan
de piano
de diamant
het materiaal

het dieet
ik kopieer
gevarieerd

de viool
de radio
het stadion

de kampioen
serieus

het podium
het aquarium
het laboratorium
het gymnasium

e + klinker

de oceaan
de Europeaan
(het) ideaal
het theater
de realiteit
de neonreclame

het museum
het jubileum
het atheneum

u + /ee/

eventueel
actueel
individueel

maar:
het juweel
fluwelen handschoenen

i klinkt als /j/

speciaal
sociaal
officieel
financieel
het milieu

ti klinkt als /sj/

het station
nationaal
emotioneel